

Justis- og beredskapsdepartementet
Innvandringsavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Oslo, 08.02.17

HØRING – SENKING AV UNDERHOLDSKRAVET OG ENDRING AV ETTÅRSFRIST FOR UNNTAK FOR FLYKTNINGER

Juridisk rådgivning for kvinner, JURK, viser til høringsbrev av 18.01.17 vedrørende senking av underholdskravet og endring av ettårsfrist for unntak for flyktninger. Vi takker for tilliten som høringsinstans.

JURK gir gratis juridisk rådgivning til kvinner, blant annet i familiegjennforeningssaker. Vi uttaler oss på bakgrunn av de erfaringer vi har gjort i vår saksbehandling.

- **JURK støtter ikke forslaget om å innføre tremåneders tidsfrist for å søke om familiegjennforening.**
- **JURK støtter forslaget om å senke underholdskravet til tidligere nivå.**

JURK ønsker å komme med noen bemerkninger til forslagene.

Innføring av tremånedersfrist for å søke om familiegjennforening.

Regjeringens forslag om tremånedersfrist for å søke om familiegjennforening for flyktninger begrunnes i et ønske om å harmonisere norsk rett med de øvrige nordiske landenes rett. JURK bemerker at norsk rett i realiteten blir strengere dersom denne endringen gjennomføres. De øvrige landene har ingen ettårsfrist for å medbringe all dokumentasjon til utenriksstasjonen. Innføres tremånedersfristen, må ettårsfristen avskaffes for at det skal skje en reell harmonisering. JURK er kritiske til at hensynet til harmonisering kun brukes som argument for innstramminger i regelverket, når det gjør seg gjeldende også for oppmykninger. JURK vil bemerke at regelverket for familiegjennforening er komplisert, og at tre måneder ofte vil være for kort tid til at en flyktning kan sette seg inn i det.

JURK er positive til at fristen for å søke om familiegjennforening skal løpe fra kunngjøringen, og ikke vedtakstidspunktet. Da vil søkeren ha ett år på seg til å fremskaffe nødvendig dokumentasjon, og fristen vil i realiteten kunne bli lenger enn den er i dag.

Telefon:
22 84 29 50
E-post:
Post-mottak@jurk.no

Telefontider:
Man – Tir kl. 09:00 – 15:00
Ons kl. 12:00 – 15:00
Tor kl. 09:00 – 13:30
Fre kl. 09:00 – 12:00

Adresse:
Skippergata 23
0154 Oslo
www.jurk.no

Videre krever de øvrige nordiske landene enten intet, eller mye lavere, saksbehandlingsgebyr. Gebyret for å søke om familiegjenforening med referanseperson i Norge lyder på 8 000 kr. JURK opplever at våre klienter, både som referansepersoner og søkere, kan ha vanskeligheter med å betale gebyret. For flyktninger vil vanskelighetene mest sannsynlig være større. Asylsøkere har ikke lov til å jobbe før de har gjennomført asylintervju, noe som betyr at de står uten lønnsinntekter i størstedelen av tiden før de får vedtak om beskyttelse. I følge Brochmann-utvalgets utredning (NOU 2017:2) er sysselsettingen også lav blant personer som har fått flyktningstatus. Å innføre en kortere betalingsfrist enn ett år vil derfor gjøre det vanskeligere for referansepersonen å spare opp nok midler til at familiemedlemmet kan søke om familiegjenforening.

Betales ikke saksbehandlingsgebyret, kan ikke søknaden fremmes med den følgen at flyktningen er nødt til å oppfylle underholdskravet. Lav sysselsetting blant flyktninger vil kunne bety at det blir vanskeligere å søke om familiegjenforening for denne gruppen. Brochmann-utvalgets utredning viser dessuten at sysselsettingen er særlig lav blant kvinnelige flyktninger. JURK vil dermed bemerke at tremånedersfristen vil ramme kvinner med flyktningstatus hardt. JURK finner det urovekkende at en flyktning, med sin sårbare status, vil risikere å ikke få bo med familien sin på grunn av uforholdsmessige krav til å sette seg inn i et komplisert regelverk, og til økonomiske midler.

Departementet skriver at underholdskravet bidrar til å motvirke tvangsekteskap, og at kravet derfor bør opprettholdes også for flyktninger. Det fremgår hverken hvordan, eller i hvor stor skala, underholdskravet motvirker tvangsekteskap. Dersom dette skal være et grunnleggende hensyn bak regelen, bør den begrunnes ytterligere. Motvirkning av tvangsekteskap kan dessuten vanskelig anses som et viktig argument for innstramningene når er tale om ekteskap som er inngått før innvandringen finner sted. Det kan vanskelig sees at mulig flyktningstatus motiverer inngåelse av tvangsekteskap. Lovendringen vil dessuten kunne ramme svært mange frivillig inngåtte ekteskap, og fremstår som lite forholdsmessig dersom formålet er å hindre tvangsekteskap.

Senking av underholdskravet til tidligere nivå

JURK er positive til å senke underholdskravet til det tidligere nivået. JURK vil imidlertid bemerke at også dette underholdskravet er høyt. Brochmann-utvalgets utredning viser at sysselsettingen er lav blant flere innvandrergupper. Siden sysselsettingen blant innvandrerkvinner er særlig lav, rammer underholdskravet kvinner hardere, og kan gå på bekostning av deres mulighet til familieliv.

For Juridisk rådgivning for kvinner (JURK)

Mathilde Mehren
saksbehandler

Baran Farsijani
saksbehandler

Sara Eline Grønvold
daglig leder